

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația:
ARAD, STRADA EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

Colportajul bisericesc

În eparhia noastră sunt puțini neștiutori de carte și putem afirma că nu se află casă în care să nu fie măcar un cunoscător de slovă. Mai putem afirma cu siguranță că nu avem sat în care să nu fie între țărani câțiva abonați la vre-un ziar sau la o foaie religioasă. Lumina tiparului străbate deci cu oarecare intensitate în satele noastre, dovadă și cele 20.000 calendare din anul acesta, care au fost desfăcute cu ușurință în eparhie. Poporul nostru este dornic de a afla lucruri noi și de a-și îmbogăți cunoștințele folositoare.

Aci începe problema colportajului prin organele bisericești. Se pune întrebarea: Lăsa vom pre săteni fără lectură sănătoasă, la discreția sectarilor și altor samsari, cari le oferă slovă tipărită, sau vom lua în mâinile noastre și acest mijloc de educație și orientare prin tipar? Răspunsul nu poate fi decât afirmativ. Omisiunea acestui imperativ al vremii de către păstorii sufletești se va răzbuna prin înstreinarea turmei, lucru ce trebuie preîntimpinat.

Colportajul, pentru noi nu este o chestiune de natură comercială ci una misionară. Gândul creștinesc și îndemnul la fapta cea bună, pot fi răspândite și în scris. În forma aceasta ele pot pătrunde chiar mai departe și la mai mulți inși, decât graiul predicei. Astăzi, propaganda prin scris, — deși nu are aceeași intensitate ca cea prin graiu viu — câștigă tot mai mult teren. E și ceva omenesc în aceasta. Spiritul cetitorului, de mulțori, vrea să rămână oarecum izolat, între patru ochi, cu cartea. Atunci el trăește neinfluențat de ce din afară. A-i da cuiva o lectură înseamnă a pune lângă el un sfātuitor, bun sau rău. Sfatul acestui prieten, tocmai fiindcă tu l-ai căutat de bunăvoie și nu ți-a fost impus, se furișează pe neobservate în comoara ta sufletească. Ajungi mai apoi să gândești, să simți și să făptuești, potrivit vederilor primite de la acel tainic sfātuitor, care este autorul.

A sosit timpul ca să complectăm armura noastră misionară și cu colportajul de lectură sănătoasă, care se cere pusă sub cât mai mulți ochi.

Două chestiuni principale se pun pe primul plan când vine vorba de colportaj: *alegerea lecturii bune*, după criteriile mântuirii sufletelor, și *organul ei de răspândire*. Din fericire, le avem gata pe amândouă. Literatura religioasă în limba română, fie în lucrări originale fie în traduceri, este destul de bogată, încât avem de unde alege. Iar organul de răspândire a slovei tipărite încă ne stă la îndemână în epitropii parohiali și cantorii bisericești. Menirea bineînțeleasă a acestora este tocmai de a fi factori de misionarism în parohie. Când fiecare preot va înțelege îndeajuns ce ajutor în pastorație este pentru dânsul lectura sănătoasă, introdusă în fiecare casă; și când epitropii și cantorii vor ști ce venit cinstit pot avea prin colportaj, atunci această treime va porni fără șovăire la fapte. Ținem să amintim, în treacăt, o recentă experiență, cea cu desfacerea prin epitropii și cantorii a foaiei „Calea Mântuirii” din Arad, care a dat la timpul său frumoase roade. Calea trebuie urmată.

În ce privește lectura cea bună, se poate pune întrebarea: Cu ce continuăm după calendar? Să desfacem cărți eftine sau publicațiuni periodice în popor?

Din aceste două, noi ne-am decide pentru cele din urmă, fiindcă intenția noastră nu e deocamdată să înființăm câte o bibliotecă în fiecare casă, ci aceea de a influența prin lectură periodică, — cu o continuitate și îndreptare a gândirii în aceeași direcție, — pre păstorii noștri din fiecare casă. Biblioteca se naște din cetitul frecvent, ca roada din floare. Ea vine deci mai târziu. Am socotit totdeauna greșită procedura de a crea bibliotecă, acolo unde gustul cititului n'a fost încă îndeajuns de dezvoltat.

Știu din experiență că oamenii se uitau, în unele comune, îngândurați la vraful de cărți, ce li-l aduceam ca „bibliotecă”. Par'că îi auzeam întrebându-se: Atâta să băgăm deodată în capul nostru? Până-când, dându-i cu țărăita, sau mai bine spunând, făcându-l să îndrăgească cetitul, creiezi în el un râvnitor de bibliotecă. Pasiunea cetitului este temelia bibliotecii.

Cum în eparhie n'avem deocamdată o publicațiune periodică de conținut religios-moral, Episcopia noastră a autorizat răspândirea în număr cât mai mare a publicațiunii „Mărgăritarele lumii” ce apare de două ori pe lună în fascicule ce se vând cu 2 lei. Editorul acestei publicațiuni este preotul misionar Vasile Io-

nescu din București, un propagandist experimentat, fost preot în o parohie model, care are deosebită fineță de a alege și a tipări numai lucruri folositoare de suflet. Sfinția Sa va trimite fiecărui preot din eparhie, exemplare după nevoie, din această publicație, iar noi sfătuim pre iubiții noștri frați întru Hristos să primească cu înțelegere gestul părintelui Vasile Io-nescu, care nu urmărește scopuri comerciale, ci este robul gândului curat de a promova colportajul lecturii sănătoase și în sânul Bisericii noastre.

Preoții, episcopii și cantorii nu pot rămâne nepăsători la glasul de chemare al vremii.

I. P.

Renașterea României

S'au împlinit doi ani de când s'a votat și promulgat noua constituție a României. Actul acesta constituie o piatră de hotar în domnia glorioasă a M. S. Regelui Carol II.

De atunci, trăim și muncim sub regimul și consemnul renașterii naționale.

E deci momentul potrivit să punem conștiinței noastre o întrebare: Ce înseamnă cuvântul „renaștere” și să răspundem la întrebarea aceasta cu toată seriozitatea, cu toată obiectivitatea.

„Renașterea” sau „nașterea-din-nou” este un cuvânt biblic, cu înțeles mistic. Prima oră s'a pus în discuție și de aci în circulație, în celebra convorbire nocturnă dintre Mântuitorul Iisus Hristos și dintre cărturarul Nicodim.

— „Amin, amin grăesc ție, de nu se va naște cineva de sus, nu va putea să vadă împărăția lui Dumnezeu”, — grăește Hristos.

La aceste cuvinte fariseul Nicodim a rămas pe cât de mirat, pe atât de încurcat.

— Cum poate omul să se nască din nou, — întreabă el — când nu poate nici să intre a doua oră în pântecele maicii, nici să se întinerească, bătrân fiind?!

Dar Iisus i-a răspuns din nou, cu toată gravitatea:

— „Amin, amin grăiesc ție, — Nicodime — de nu se va naște cineva din apă și din Duh, nu va putea să intre în împărăția lui Dumnezeu. Ce este născut din trup, trup este și ce este născut din Duh, duh este. Nu te mira că ți-am zis: Trebuie să vă nașteți de sus” (Ioan 3, 3-7).

Renașterea, de care vorbește aci Invățătorul și Mântuitorul lumii, este cea din taina botezului; este creațiunea cea nouă, nașterea a doua, din apă și din Duh, când botezatul se îmbracă în haina sfințeniei, primește harul Duhului Sfânt și pecetea numelui de creștin.

Ce înseamnă renașterea din punct de vedere moral, arată apoi sf. Pavel apostolul, când ne îndeamnă părintește:

— „Să lăpădați față de viețuirea dinainte pe omul cel vechiu, care se strică după poftele înșelăciunii și să vă înnoiți iarăși cu duhul minții vestre, și să vă îmbrăcați în omul cel nou; cel zidit după Dumnezeu întru dreptate și întru sfințenia adevărului” (Efes. 4, 22-24. Vezi și Coloseni 3, 8-10).

Așa dar, renașterea este o problemă de viață creștină, întâi trăită mistic, adică lăuntric; ea înseamnă o înnoire a minții și a inimii, înseamnă o profundă reformă spirituală, o desbrăcare de omul cel vechiu și o îmbrăcare în omul cel nou care trăiește în dreptatea și în sfințenia adevărului; ea se face mai întâi în duh, adică în credință, în convingeri noi înfrățite cu o nouă conduită morală.

Pentru necredincioși renașterea în adevărata ei lumină este un nonsens, o absurditate, sau în cazul cel mai bun un subiect de glumă.

Renașterea națională e strâns legată de renașterea religioasă; ele se împletesc și se condiționează, cum se condiționează și se împletește într-o unitate organică — la noi — naționalismul cu creștinismul. Mai mult: în noua constituție cât și în principiile de temelie ale F. R. N. caracterul renașterii naționale în sens creștin este afirmat cuminte și categoric.

Când fiecare Român va fi conștient de aceste adevăruri și le va mărturisi cu toată tăria și când fiecare membru din F. R. N. va fi apostolul acestor idei salvatoare, atunci renașterea României va fi în plin triumf.

Să dea bunul Dumnezeu, ca juruințele pe care Românii le-au făcut pe noua constituție și rugăciunile ce s'au făcut în fața sfintelor ăltare cu prile-

Savonarola: Meditații

VIII.

Dă-mi iarăș bucuria mântuirii tale și cu duh stăpânitor mă întărește.

Lucru mare cer dela tine, Doamne, căci tu ești Dumezeu, Marele Domn și Marele Împărat peste toți dumnezeii. Pe tine te vatămă cel ce cere lucru mărunț dela tine. Mărunte sunt toate cele trecătoare, mărunte toate cele trupești, mari și de preț sunt numai cele sufletești. Ia sufletul, duhul din trup, ce rămâne decât necurăție, pulbere și umbră? Intre suflet și trup e atât depărtare ca între trup și între umbra lui. Cel ce cere dar lucruri trupești dela tine, cere un lucru mărunț. Cel ce cere cele sufletești, cere în adevăr lucruri mari, iar cel mai mare, dacă cere bucuria mântuirii tale. Care este mântuirea ta, fără numai sfântul tău Fiu, Iisus Hristos. Acesta este Dumezeu adevărat și viață veșnică. Și cum n'aș cere, Părintele nemărginitei bunătăți, pe Mântuitorul tău. Pentru mine l-ai dat pe lemnul crucii. Dacă dar tu însuți l-ai jertfit pe el pentru mine, cum să mă rușinez să-l cer dela tine? Adevărat, darul e nemărginit și nu sunt vrednic de el, dar al tău este să dai lucruri mari. Pentru această negrăită bunăvoință a ta îndrăznesc dar să mă apropii cu credință către tine și să-ți cer bucuria mântuirii tale. Căci și dela tatăl său pământesc de va cere fiul său pește, doar îi va da șarpe? Și de va cere ou, doar îi va da scorpie? Și de va cere pâne, oare îi va da piatră?

Dacă dar dar părintii pământești, răi și păcătoși, știu să dea fiilor lor din bunurile ce li s'au dat, cu cât mai mult tu, ceresule Părinte, care ești bunătatea, să dai bunurile sufletești celor ce cer dela tine? Iată, fiul tău, care se întoarce pocăit din țară departe, cere dela tine credință, pe care o închipue peștele. Că precum peștele trăește în apă, așa și credința e din lucrurile care nu se văd. Cer credința adevărată, de a mă bucura întru Mântuitorul tău. Da-mi-vei oare șarpe? Da-mi-vei oare veninul necredinței, care vine dela înșelătorul cel de demult, dela diavolul? Cer nădejde dela tine, Doamne, pe care o închipuie oul, căci precum din ou nădăduim puilul, așa prin nădejde îmi dai să vin la vederea Mântuitorului tău, ca din nădejde să se nască vederea, precum

juł comemorării celor doi ani dela punerea ei în aplicare ;

să fie : temeiu neclintit de pace și propășire în toate virtuțile creștinești și cetățenești ;

să fie : izvor binecuvântat de solidaritate națională, — „căci desbinarea e o boală care nu lasă să izbândească faptele cele mari“ ; în fine

să fie : imbold sfânt pentru slujirea cu devotament și cu avânt a idealului ce ne zimbește și pe toți ne atrage :

Renașterea național-creștină a României, așa după cum e dorită de toți fiii ei iubitori, în frunte cu M. S. Regele.

și puilul din ou. Oul nădejdiei îl cer dela tine, ca prin nădejde să mi se ridice sufletul din valea tânguirii și să se bucure întru Mântuitorul tău. Da-mi-vei oare scorpia desnădăduirii, că precum veninul scorpiei e la capătul cozii, așa să rămân și eu în păcate până la capătul vieții mele, să mă desfățez în plăcerile lumii, cum îi place scorpiei să pă pară încântătoare? Cer dela tine, Doamne, pânea dragostei lui Hristos prin care el se dă, ca pânea, tuturor și așa pururea să mă bucur întru Mântuitorul tău. Și în loc de pâne îmi vei da oare piatră, împietrirea inimii? Intr'a-devăr, nu. Cum n'aș avea atunci încredere să cer lucruri mari, Doamne, când tu însuți mă îmbărbătezi să-ți cer până la nerușinare. Dar ce aș ști să cer, ție mai drag, mie mai folositor, decât să-mi dai iarăș bucuria mântuirii tale? Gustat-am cât e de dulce Domnul și cât e de ușoară sarcina lui. Mi-aduc aminte bine, de ce pace și liniște mă bucuram, când mă bucuram întru Domnul și întru Dumezeul meu Mântuitor mă veseleam. Pentru aceea cu atât mai mult mă doare sufletul, că știu ce am pierdut, știu de câte și de ce mari bunuri am rămas lipsit. Pentru aceasta îmbulzindu-mă strig: dă-mi iarăș ce ai luat dela mine din pricina păcatelor mele, dă-mi înapoi ceea ce din a mea greșală am pierdut. Dă-mi toate acestea pentru Hristos cel ce șede deadreapta ta și mijlocește pentru mine, ca să simt că prin el te-ai împăcat cu mine și El să-mi fie semn în inimă, ca să pot grăi cu apostolul: m'am răstignit cu Hristos și viez, dar nu eu, ci Hristos viază în mine. De vreme ce însă mi-e mare neputința, întărește-mă cu Duhul tău visterul bunătăților, ca nici o turburare să nu mă despartă de Hristos, nici o frică să nu mă depărteze de tine, prin nici un chin să nu-mi pierd tărnia. Că virtutea mea nu-i așa de mare, ca să pot lupta cu șarpele cel de demult și să-l biruesc. Vedem la Petru, cât ni-e de mare slăbiciunea. El, Doamne, te-a văzut, a vorbit cu tine ca un prieten, pe munte a gustat slava ta când te-ai schimbat la față și a auzit glasul Tatălui. A văzut cu ochii săi lucruri minunate și minuni a făcut cu puterea ta. Umblat-a pe apă, ascultat-a în toate zilele prea puternicul și prea dulcele tău cuvânt, se vedea râvnitor în credință, spunea că e gata să meargă cu tine în temniță și la moarte și când i-ai proorocit lepădarea, nu ți-a crezut. Incezut în puterea sa, mai curând și-a crezut luiși, omului, decât ție, Dumezeului. Dar când slujnica i-a spus: și tu ești dintre ei? el dintr'odată spăimântându-se a zis, că nu. Venit-a altul și i-a zis: adevărat, dintre ei ești. Și el iarăș a zis: nu. N'a putut să stea tare înaintea femeilor, cum ar fi stat înaintea regelui și în fața tiranilor? Și când iarăș l-au întreat și-l învinuiat cei ce-l împresurau, el a început să se jure că niciodată nu te-a cunoscut. Ce putea să spună oare? Cred că pe Dumezeu și pe legea lui Moise s'a jurat, că niciodată nu te-a cunoscut și așa s'a lepădat de tine zicând: voi credeți că sunt ucenicul aceluia Samarinean, al înșelătorului și îndrăcitului care ne strică legea? Eu sunt ucenicul lui Moise. Pe acesta nu-l știu de unde este.

Slavă Domnului, că nu l-au întreat mai departe, că de-ar mai fi urmat întrebările, lepădarea n'ar mai fi încetat. O mie de întrebări ar

fi născut o mie de lepădări, o mie de jurăminte, o mie de blesteme. Dar întrebările erau numai vorbe. Să ne gândim ce s'ar fi întâmplat, dacă jidovii ar fi început să-l căzneasă! Cu adevărat Petru s'ar fi silit în tot chipul să scape din mâinile lor prin lepădare, prin jurământ mincinos, prin blestem, prin hulire. Dar tu, milostive Doamne, ai privit la el și el îndată și-a cunoscut păcatul. N'a îndrăznit însă să se dea pe față, să te mărturisească înaintea poporului, că tu ești Fiul lui Dumnezeu, căci puterea de sus încă nu-l întărise. Și poate iarăș s'ar fi lepădat de tine, de-ar fi văzut că vor să-l biciuiască, pentru aceasta a socotit mai bine să iasă și a plâns cu amar. După înviere însă i te-ai arătat și l-ai mângâiat și el totuș se ascundea de frica jidovilor. Te-a văzut înălțându-te cu slavă la cer, întărituș-a de vederea și de bucuria îngerilor și tot n'a îndrăznit să se arate în lume, căci din cele trăite își cunoștea neputința, își cunoștea slăbiciunea, pentru aceasta aștepta pe Duhul sfânt. Venit-a și sufletul i l-a umplut de har; atunci el s'a arătat și a început să vorbească, a dat mărturie cu tărie mare despre înviere, nu se temea nici de căpetenii, nici de preoți, nici de domnitori. Slava și-o căuta în suferință, îmbrățișa crucea ca pe cea mai înaltă desfătare. Pentru aceasta, întărește-mă, Doamne, cu Duhul tău, visterul bunătăților, ca să rămân pururea în bucuria mântuirii tale, fără de care n'aș putea sta în mijlocul atâtor lupte. Trupul are doriri potrivnice sufletului, lumea mă strămtorează din toate laturile, diavolul nu doarme, unii cad de lângă mine, zeci de mii deadreata mea. Dă-mi mie puterea Duhului tău, ca să fiu mărturie credincioasă și tare credinței întru tine. Dacă Petru, încărcat cu atâtea daruri și haruri, a căzut atât de ticălos, ce voi face eu, Doamne, care nu te-am văzut în trup, slava n'am gustat-o pe munte, n'am văzut minunile tale și abia de departe am priceput lucrurile tale minunate, glasul tău niciodată nu l-am auzit, dar între păcate pururea am fost? Întărește-mă dar cu făcătorul de bine Duhul tău, ca să pot fi statornic în slujba ta și viața să mi-o dau pentru tine.

Dumineca lăsatului de carne

Faptă și răsplată

Dumineca trecută, Mântuitorul ne-a dovedit, în parabola fiului risipitor, că Tatăl cereșc e atotbun. Azi, în evanghelia judecății din urmă, cunoaștem că Dumnezeu este și atotdrept. O întreagă viață de om, ne întâmpină mila și îndelungă — răbdarea lui Dumnezeu — oricând ne putem întoarce și mântui; dar dincolo de pragul morții ne izbim de dreptatea răsplătitoare dumnezeiască: judecata. Răsplata primită îndată după moarte — la judecata particulară — este provizorie, dar capătă deplinătate și rămâne definitivă la judecata obștească, atunci când Mântuitorul va veni, întru mărire, să judece viii și morții și va avea la picioarele tronului său lumea toată, cu faptele, cu vorbele și gândurile fiecăruia în parte.

Pe baza acestora îi va despărți pe oameni în buni și răi. Pe cei buni îi va chema să moștească împărăția cerului, „căci — va zice atunci Judecătorul — flămând am fost și mi-ați dat să mănânc; străin am fost și m'ați primit; gol am fost și m'ați îmbrăcat; bolnav am fost și m'ați căutat; în temniță am fost și ați venit la mine“. Și când îl vor întreba dreptii: Când te-am adăpat și hrănit și îmbrăcat...? — Iisus va răspunde: „Intrucât ați făcut unuia dintr'acești frați ai mei, prea mici, mie mi-ați făcut“. Pe cei răi îi va alunga, pentru că nu l-au adăpat și nu l-au hrănit și nu l-au îmbrăcat și nu l-au cercetat... „Și vor merge aceștia la pedeapsă veșnică, iar dreptii la viața veșnică“.

Iată, deci, cum evanghelia de azi ne pune în fața veșniciei vieții de dincolo. Veșnicia este o recompensă pentru scurttimea vieții pământești. Este, cum am spune, viața de aci multiplicată la infinit, în fericire eternă, sau în chinuri fără de sfârșit, precum noi înșine ne-am pregătit-o. Dar în această icoană înfricoșată a judecății vedem și ilustrarea învățaturii Sf. noastre Biserici, că mai întâi: și omul lucrează la mântuirea sa. Așa că vorba: „Ce ți-e scris, pe frunte ți-e pus“, n'are valoare. Ci totul atârnă dacă tu voești, sau nu. Și în al doilea rând, că Domnul „va răsplăti fiecăruia, după faptele lui“. Deci: faptă și răsplată. Sau: cum îți vei așterne, așa vei dormi. Pentru faptă, este viața scurtă de aci; pentru răsplată — veșnicia de dincolo! Puțină osteneală, multă răsplată aduce.

Despre scadența răfueții — judecata — nu încapă îndoială. Nu numai Iisus ne-o adeverește, în evanghelia de azi, dar și semnele vremii: războiul cel cumplit, cutremure, semne cerești nelămurite încă de către învățații vremilor noastre — cum este de ex. lumina ce s'a văzut pe cer noaptea în Italia, nu de mult — toate aceste „începături a durerii“ ne dovedesc realitatea judecății. Dar și mintea sănătoasă cere ca binele să fie răsplătit și răul pedepsit, dacă nu aci pe pământ, în orice caz dincolo. Aceasta o cere și dreptatea divină, care „va răsplăti fiecăruia după faptele sale“.

Așa dar, nu ne îndoim de realitatea judecății, dar nici nu vom uita că criteriul principal al acestei judecăți este fapta omenească, în primul rând. Este adevărat că la judecată vom da seama și de cuvintele, ba chiar și de gândurile noastre, însă greutatea în cumpănă o au faptele. Căci va zice atunci, Fiul Omului, atât celor buni cât și celor răi: întrucât ați făcut, sau întrucât nu ați făcut unuia din acești frați, prea mici, ai mei, mie ați făcut, sau nici mie nu mi-ați făcut.

E vorba, deci, de fapte. Faptele milei: trupești și sufletești, cum le numește Catechismul: a da celui flămând hrană, a adăpa pe cel însetat, a îmbrăca pe cel gol, a cerceta pe cel din închisoare, a cerceta pe cel bolnav, a primi pe cel străin, a îngropa pe cei morți. A abate dela păcat pe cel păcătos, a învăța pe cel neînvățat, a sfătui bine, a te ruga pentru aproapele, a mângâia pe cel întristat, a suferi asuprașilor cu răbdare, a ierta pe cel ce ți-a greșit.

Dacă poți împlini aceste fapte ale milei dai dovadă, că ai dragoste „îndelung răbdătoare și

plină de bunătațe" — cum zice sf. Pavel. Fapta este *dovada credinței*, căci: „Nu tot cel ce-mi zice: Doamne, Doamne, va intra întru împărăția cerurilor, ci care face voia Tatălui meu“. Deci, încă o dovadă că omul, prin faptele-i bune, se face împreună lucrător cu Dumnezeu, la mântuirea sa proprie. Așa încât, pe lângă cele 9 fericiri am mai putea adăuga faptele milei. Fericirea a 10-a ar fi: „Feriți cei ce ascultă cuvântul lui Dumnezeu și-l fac pe el“. Ba mai mult, Hristos zice că „de ați făcut unuia din acești frați a mei, prea mici, mie ați făcut“. În această lume a mizeriei, a suferinței și a năpastei, îl aflăm pe Mântuitorul lângă mizerii, îndurerații și năpăstuiții sorții, pe care-i numește „frații“ săi și cu care se indentifică chiar: „mie ați făcut“. Permanența Mântuitorului în lume „până la sfârșitul veacurilor“ nu este numai *reală*, în Sf. Cuminecătură, ci și *figurată* în acești frați mai mici.

Aceasta ne este datorința: să vedem pe Hristos în cei umili, suferinzi și mizeri. Să ne apropiem de ei cu dragostea cu care ne-am apropiat de Iisus. Și astfel să răspundem la dragostea lui cea mare pentru omenire. Am putea atunci să ne numim „creditori“ ai lui Hristos, după cuvintele proverbului, că „celce ajută pe sărac împrumută pe Dumnezeu“.

Se spune, însă, că mila creștină ar fi un privilegiu al celor bogați. Nu toți ar putea să o plinească. Iată, însă, că Domnul Hristos socotește ca o faptă a milei și neînsemnata faptă că ai dat doar un pahar cu apă celui însetat și că l-ai primit în casă. Și acest pahar este — măcar în mic — expresia dragostei ce se milostivește și, astfel, presupune și alte fapte mai mari. Și este luat în seamă de Hristos, la judecată. Să aibi, numai ochii luminați de această dragoste creștină și vei găsi mijlocul potrivit să faci bine. În jurul tău vei vedea pe Hristos suferind cu cel fămând — și-i vei da o bucată de pâine. Il vei vedea cu cel gol — și-i vei da măcar o haină veche. Vei mângăia cu o vorbă blândă pe cel întemnițat și pe cel bolnav... Sunt atâtea prilejuri, câți oameni sunt în lume. În fiecare poți să-l slujești pe Iisus, într'un fel oarecare. Nu te asemeni celor din stânga lui Iisus, care n'au avut ochi să vadă, pe fața suferinței din această lume, fața lui Iisus Hristos și au fost alungați în focul veșnic! Consecră-te faptelor milei! Răsplata nu se cuvine ca noi s'o măsurăm și s'o judecăm. Ci s'o așteptăm! Cu încredere în judecata dreaptă a Domnului, care „va răsplăti fiecăruia după faptele sale“.

Presviter B.

Cărți și Reviste

P. Badet: *Rugăciunea, scară către cer*. Traducere de Pr. Anton I. Popescu și Prof. N. Creangă. Bârlad, 1940. 324 pagini, 85 Lei.

O carte duhovnicească este o comoară de bunătați cerești. Toate cărțile își au rostul și folosul lor. Dar cele *dubornicești* se pare că le întrec pe toate, prin potrivirea lor cu toate vârstele, cu toate categoriile de

oameni, cu aspirațiile și trebuințele lor sufletești cele mai superioare.

Surpriza plăcută a unei astfel de lucrări ne-au făcut-o de curând Pr. A. I. Popescu și Prof. N. Creangă din Episcopia Hușilor, dându-ne într'o foarte bună traducere opera excelentă a părintelui P. Badet cu titlul de mai sus.

Nimic mai însemnat pentru viața religioasă, pentru cultul public și particular, ca rugăciunea. Bucuriile și binefacerile ei sunt nenumărate. Cartea de față ni le descoperă și ni le prilejuește.

După cuvântul talmăcitorilor către cetitori și după precuvântarea autorului, urmează cele 14 capitole ale lucrării cu următoarele titluri:

Rugăciunea mișcă inima lui Dumnezeu.
Rugăciunea e sufletul sentimentului religios.
Rugăciunea este izvor de har și lumină.
Rugăciunea sporește bucuriile.
Rugăciunea ușurează durerile.
Rugăciunea rodește linștea sufletului.
Rugăciunea e izvor de respect în sânul familiei.
Rugăciunea în familie, ocrotitoarea iubirii.
Rugăciunea copilului are putere mai presus de fire.
Rugăciunea face pe bogat milotiv.
Rugăciunea îmbracă pe sărac în haină înnoitoare.
Rugăciunea face pe sfinți.
Rugăciunea transfigurează viața națională.
Domnul Iisus Hristos mijlocește în rugăciunile

noastre

Titlul, ca și stilul ușor și limpede al lucrării ne înalță și ne desfătează sufletul în atmosfera Duhului. Ideile pioase, imaginile alese și expunerea cuceritoare fac lectura cărții pe cât de instructivă, pe atât de plăcută.

Pentru ilustrare reproducem aci câteva rânduri, potrivite slujbei preoțești:

— „Roagă-te! Dumnezeu te va face să înțelegi că te-a ales ca martor al Său într'un veac plin de stricăciune, că și-a dat onoarea Numelui Său pe mâinile tale; atunci frica din sufletul tău va lăsa locul îndrăzelilor și, la suflarea cea dintru înălțime, vei simți aprinzându-se iarăși în tine înflăcăratul curaj al apostolilor și al mucenicilor.

„În aceste zile de întunec, credința se păstrează mai ales prin rugăciune. Prinr'ansa, ea se luminează, se face lucrătoare, eroică“.

În vremurile zbuciumate ce le trăim, apostolatul rugăciunii este imperios cerut. Traducerea profesorului Creangă și a părintelui Popescu — dela care mai avem o scurtă dar valoroasă broșură de conținut pastoral „Spre parohia model“ — ne stă la îndemână.

E o carte lucrată cu multă competență, scrisă cu multă căldură și tradusă cu deplină pricepere. De aceea este de dorit să se cetească nu numai în familiile preoților cari află în ea un minunat material omiletic, ci să se răspândească și în popor, ca roadele ei să fie cu atât mai bogate și arătate.

Se poate comanda dela Diecezana.

Lumea Nouă. Director *Mihail Manoilescu*. In numărul 11-12/1939, pe lângă studiile foarte interesante scrise de dl M. Manoilescu, M. Pienescu și Ch. Petrescu, sub semnătura d-lui M. M. se publică o mică dare de seamă despre „Preoții noștri teologi”, din care reproducem fără comentariu următoarele pasagi:

In vremea din urmă s'au înmulțit criticele și aluziile răutăcioase împotriva preoților noștri „cu carte”, împotriva preoților noștri teologi.

Din locuri care ar trebui să însemne limpezime de vedere și răspundere pentru vorbă, se aruncă ironii și mici malițiozități către acești învățați fii ai clerului, pornind dela gândul că in trecutul nostru credința s'a păstrat prin preoțitărani, fără multă învățătură și că tot așa s'ar putea păstra și în vremea noastră.

Nu ne interesează ce susceptibilități personale și ce sentimente egocentrice stau la originea unor asemenea atitudini. Dar ne înfioară nedreptatea adâncă care se face Bisericii și acestor intelectuali aleși, care sunt preoții teologi.

Căci, în adevăr, dacă de la războiu încoace s'a făcut în țara noastră un progres moral vizibil, este desigur în redeșteptarea sentimentului religios la clasele superioare, iar această redeșteptare este datorită unei echipe de intelectuali fanatici ai ortodoxiei, în frunte cu preoții teologi.

Să nu se spună că cultura teologică nu este pentru nimic în acest revirmant sufletesc. Dimpotrivă. Clasele superioare nu pot fi influențate niciodată de oameni care nu au prestigiul culturii...

Astăzi preotul teolog este un intelectual ca ceilalți — și chiar mai distins decât ceilalți — care face față cu demnitate și de multe ori cu strălucire oricărei discuțiuni într'un cerc oricât de înalt. Astăzi, la nuști și la botezuri, chiar în cercurile cele mai pretențioase, prima grijă a familiilor după săvârșirea ceremoniei nu mai este de a se „debarasa” de preot ci, dimpotrivă, preotul rămâne ca invitat de cinste mai departe și se face cerc în jurul lui, cu condescendență și simpatie.

Dacă teologii noștri n'ar avea decât acest merit și încă ar fi destul ca să și asigure recunoștința tuturor.

Dar aceasta nu constituie decât un început și o mare făgăduință. Lucrările lor în ordinea filosofică și morală, cercetările lor istorice, preocupările lor sociale, integrează Biserica ortodoxă în veac și o readuc pe înălțimile de altă dată.

Intr'o epocă în care biserica românească poate să devină axa întregii ortodoxii, a combaterii năzuințelor ei de înălțare intelectuală e mai mult decât o greșală.

Este — și față de Biserică și față de Neam — un păcat.

Familia Noastră își dedică Nr. 8/1939 luptei antialcoolice. Semnează articole Păr. I. Gafton, Arhim. Scriban, Al. Lascarov-Moldovanu, I. Gr. Opreșan, etc.

Din datele statistice publicate aci, aflăm că în România se cheltuie anual pe beuturi alcoolice 16 miliarde Lei. Avem în toată țara 18.000 de biserici, 32.000 de școli și 54.000 de cărciumi. Dacă la acestea mai adăugăm și bodegile și restaurantele — „cărciumele boe-

rești”, avem total 300.000 de cărciume. In proporție cu cifra aceasta, cifrele următoare sunt îngrozitoare: avem în țară la 1800 suflete o biserică, la 555 suflete o școală și la fiecare 60 suflete o cărciumă. *Il. V. F.*

ANUARUL ACADEMIEI ORT. ROM. DIN ARAD, pe anii 1935—6, 1936—7, 1937—8 și 1938—9. Diecezana Arad.

A reapărut după o întrerupere de patru ani, cu un cuprins bogat și demn de înalta instituție de cultură teologică, a cărei fecundă activitate ne-o face cunoscută. Reapărând în condiții deosebite de cele de până aci, acest anuar pune la dispoziția obștei icoana fidelă a strădanilor ce se depun din partea conducătorilor și profesorilor Academiei, pentru aducerea și instruirea unui preoțimi cu pasiune față de Hristos. — Este de altfel cel mai eficace mijloc prin care lumea din afară poate să cunoască și să aprecieze la justa lor valoare pe deoparte, posibilitățile îndrumătorilor instituției și pe de alta, condițiile și ambianța în cadrul cărora se muncește aci, precum și râvna ce o depun ucenicii, în vederea unei pregătiri cât mai temeinice și mai complete.

Anuarul are în frunte prefața *P. S. Părintelui Episcop Andrei*, înrămurătorul suprem al Academiei Teologice, urmată de temeinicele studii: *Războiul — o problemă de morală și sociologie creștină*, de Pr. Dr. Petru Dehelean și *Preoție și Teologie* de Pr. Dr. Ilarion V. Felea — studii asupra cărora am zăbovit în coloanele revistei noastre.

Datele școlare, ample și nimerit încheiate de Părintele Rector Dr. Nicolae Popoviciu, ne dau un prea frumos mozaic de serioase realizări, ce s'au înfăptuit în cei 4 ani de studii academice. In cadrul acestor date sunt cuprinse și biografiile I. P. C. Sal. Părintelui Dr. Teodor Botș, I. P. C. Pale Părintelui Dr. Iustin Suciu, și a Dnui Atanasiiu Lipovan — foști profesori ai Academiei.

Atmosfera spirituală în care se muncește la Academia noastră Teologică — așa cum reiese de altfel și din cuprinsul acestui anuar — arată tuturor — chair și celor ce nu vor să vadă cu ochi buni Academia Teologică — că de pe băncile ei s'a recrutat și se va recruta și în viitor o preoțime oșellită și cu desinteresată râvnă față de cele sfinte. *D. T.*

Informațiuni

● **Teatrul religios** din București de sub conducerea d-lui I. Frumușani va juca la Arad in seara de 5 Martie c. in sala Palatului Cultural miracolul in 3 acte: *Maica Taisia*. Acelaș teatru a făcut și anul trecut prin țară un turneu cu piesa „Drumul Crucii” care a avut un succes desăvârșit. Presa creștină a Capitalei are despre noua piesă a d-lui Frumușani numai cuvinte de laudă.

Preoții din provincie și bunii creștini arădani vor avea prilejul să trăiască alese și înălțătoare emoții religioase.

● **In legătură cu propaganda sectară** in Statul român, ziarul „Universul” a publicat câteva ar-

ticole de fond în care ia apărarea legii străbune și osândește sectarismul. Cităm:

In viața unui stat modern menținerea neștirbită a credinții în sufletul poporului este considerată tot atât de importantă, poate mai mult, decât legiurile și oprelele omenești.

Teama de Dumnezeu împlânzește mai mult decât teama de oameni.

Pe baza acestei concepții, statul trebuie să înlăture tot ce ar dăuna unității religioase și să sprijine stâlpii credinții strămoșești, preoții.

Propovăduitorii sectanți, mai toți străini, de unde au fondurile lor de propagandă și prozelitișm? Cui folosește opera de fărîmîtare sufletească a unui neam la care credința în Dumnezeu este suprema nădejde?

● **Osândirea lui V. Eftimiu.** În numărul 42—1940 al ziarului clujan „Tribuna“, de sub direcția părintelui I. Agârbiceanu, scriitorul V. Eftimiu a publicat un articol sub titlul „Sfinții catolici“, în care zeflemizează cu un cinism revoltător cultul sfinților atât în Răsărit, cât și în Apus.

Adânc indignat de apariția acestui articol, strecurat în „Tribuna“ în absența din Cluj a directorului și în urma unei grave abateri dela datorie a redactorului responsabil, părintele Agârbiceanu publică în fruntea Tribunei un articol în care cere scuze cetătorilor și înalților ierarhi bisericești pentru grava ofensă ce s'a adus bisericii și creștinismului prin articolul menționat; în acelaș timp osândește necredința lui V. Eftimiu și-i înlătură pentru totdeauna colaborarea dela ziar.

● † **Pr. Adrian Popescu** a decedat Miercuri în 21 Febr. c. după o scurtă suferință, în spitalul județan din Arad. Prohodul i s'a făcut din capela spitalului Vineri în 23 Febr. c. de către un sobor de 5 preoți în frunte cu P. C. S. pâr. cons. ep. C. Turicu — care l-a și parentat, în prezența unor numeroși preoți, prieteni intelectuali și cunoscuți din Arad și din parohiile unde a păstorit. Răspunsurile funebre le-a dat corul studenților teologi, sub conducerea d-lui I. Brândașiu. Inhumarea s'a făcut în cimitirul „Eternitatea“.

Fiu de notar din Măderat, a făcut studiile teologice în Arad și studii speciale de artă muzicală. A fost un suflet bun, îndrăgit de armoniile notelor muzicale, păstor înțelegător și blând în Măderat, apoi în Ineu și, pentru câțeva vreme, duhovnic al Academiei Teologice din Arad.

Dumnezeu să-l ierte și să-l așeze în ceata dreptilor.

● **Natalitatea la noi și aiurea.** Gazetele publice diferite date statistice privitoare la starea natalității și mortalității infantile la noi și în alte țări. Din cuprinsul lor aflăm că România este în fruntea l-stei cu nașterile și cu morții lumii. De pildă în Franța, Anglia, Belgia, Elveția, Suedia, etc. se nasc 14—18 copii la mia de locuitori și mor 8—10 inși. La noi se nasc la mia de locuitori 30 copii și mor 20.

● **Statului baptist.** După o sumedenie de Decizii ministeriale pentru reglementarea Asociațiilor religioase tolerate din țară, pe neașteptate apare o nouă decizie ministerială cu Nr. 5657—1940, care promulgă în întregime Statutul aprobat de uniunea sau congresul baptist la Cluj în anul 1936.

Prin această Decizie s'a dat baptismului tot ce a vrut și tot ce a dorit, așezându-l, cu mare pompă, în rândul cultelor istorice recunoscute.

Astfel cultul baptist primește dreptul a se organiza în comunități locale de sine stătătoare și filiale, după tipul celorlalte culte.

Pe de altă parte i-se acordă personalitate juridică de drept public, adică dreptul de a fi pe deplin proprietar și a dobândi bunuri mobile și imobile. Ba și mai mult, dobândește drept de proprietate în mod automat asupra imobilelor cari până de prezent erau înscrise pe diferiți particulari și nume fictive.

În fine a obținut dreptul să recruteze după cum va găsi potrivit și necesar pe conducătorii comunităților, cari deacum înainte au dreptul nelimitat să străbată în școală, armată și în toate instituțiilor educative. Catehizarea în școală și educația religioasă-morală în armată se vor face — de preferință — de acei conducători baptiști cari sunt absolvenții seminarului baptist, sau cel puțin a 4 clase secundare.

Membrii cultului baptist se pot considera numai aceia cari au îndeplinit cerințele, și sunt trecuți după normele Legii pentru regimul general al Cultelor din anul 1928, conform art. 10 din Statut. și sunt botezați după ritul baptist.

Astfel în scurt timp baptismul trecând prin diferite metamorfoze și dibuind pe din dos, ajunge la culmea aspirațiilor sale.

Deacum înainte fără nici o teamă baptismul își va putea edifica case de rugăciune după modelul curții feudale a fostului magnat ungar Almay și după tipul sinagogilor evreești

Pusă în fața unui fapt împlinit pe neașteptate, biserica noastră, prin vitalitatea ei, prin trecutul istoric, și prin forța ei harică și spirituală va face față tuturor încercărilor de infiltrațiune și prozelitișm sectar, străin.

Pentru a se ajunge la acest rezultat, este necesară o mai profundă intensificare a activității noastre pastorale și misionare și o atenție deosebită în jurul staulului, să nu dea lupii năvală în stâna pașnicilor noastre sate.

R. P.

● **În ședința adm. bisericească** a Ven. Consiliu Eparhial din Arad, ținută Joi în 29 Febr. c. dl Traian Barzu, prefect de studii la Academia Teologică din Arad a fost numit preot la parohia II din Sânnicolaul-Mare — pentru parohia I preotul se va alege prin concurs — și pâr. D. Luțai din Fiscut s'a transferat la parohia Șoimuș-Buceava, amândoi cu data de 1 Martie 1940.

● **Cifre grăitoare.** În 1939 România a vândut în străinătate mărfuri în valoare de aproape 27 miliarde și a cumpărat în valoare de aproape 23 miliarde Lei. Ceea ce înseamnă că am avut o balanță comercială cu un profit de aproape patru miliarde Lei.

Repartizate pe țări mărfurile s'au vândut în
 Germania pentru 8.665.000.000 Lei.
 Anglia pentru 3.760.000.000 Lei.
 Italia pentru 3.300.000.000 Lei.
 Cehoslovacia pentru 2.900.000.000 Lei. — Urmează
 Franța, Austria, Polonia, Jugoslavia, etc.
 În Ianuarie 1940 s'au vândut mărfuri în
 Anglia pentru 748.179.770 Lei.
 Germania pentru 705.962.060 Lei.
 Italia pentru 387.478.900 Lei.
 Franța pentru 146.220.270. Lei — Anglia a întrecut Germania.

● **Rușii** au o armată de 20.000.000 soldați, — adică de 5 ori mai mulți decât numărul tuturor sufletelor din Finlanda. Și totuși au primit dela finlandezi câteva bătăi cari vor rămâne de pomină în istorie.

● **Aviz.** Concertul orchestrei simfonice a armatei cândusă de dl Col. Mazzini, anunțat la Palatul Cultural s'a amânat pe ziua de 26 Martie 1940.

Nr. 1093/1940.

Comunicate

Preotul misionar Vasile Ionescu (București VI, Biserica Antim) a primit binecuvântarea Noastră arhierescă pentru răspândirea publicațiunii „Mărgăritarele Lumii” în parohiile din Eparhia Aradului și Timișoarei.

Colecția aceasta, constând din foi periodice, ce se vând cu 2 lei exemplarul, conține reproduceri din învățăturile Sfinților Părinți și alte lucruri folositoare, și Noi am găsit-o foarte bună de răspândit ca lectură sănătoasă în cercurile cât mai largi ale poporului

Este prima încercare de reportaj prin organele parohiale și de aceea invităm P. C. Preoțime să o îmbrățișeze cu toată însuflețirea.

Arad în 22 Februarie 1940.

† Andrei
 Episcop.

Prot. Caius Turicu
 consilier ref. eparhial.

No. 800/1940.

Se aduce la conștiința tuturor C. preoți că ierodiaconul Rufian Vancea dela Mănăstirea Izbuca, jud. Bihor, a fost exclus din monahism, pentru abateri dela disciplina monahală.

Arad, la 10 Februarie 1940.

Consiliul Eparhial.

Licitație

Biserica ort. din Milova vinde la licitație publică cca 600 m. steri. lemne de foc fasonate din iarna aceasta. Condițiunile se pot vedea la :

Oficiul parohial
 Milova

Sfânta Episcopie Ortodoxă Română a Timișoarei.
 No 377/1940.

Concursuri

Episcopia ort. română a Timișoarei publică concurs, cu termen până la 15 Martie 1940, pentru următoarele posturi bugetare:

I. La Consiliul Eparhial :

- Un post de șef de serviciu (Directorul cancelariei), cu salariu lunar de 7000 lei brutto;
- 2 posturi de șefi de birou (Casier și Contabil), cu salariu lunar de câte 5000 lei;
- 2 posturi de subșefi de birou (Registrator-archivar și Exactor eparhial), cu salariu lunar de câte 4000 lei;
- 2 posturi de angajați stagiați, cu salariu lunar de câte 2650 lei;
- Un om de serviciu, cu sâmbrie lunară de 1600 lei.

II. La Catedrală :

- 2 preoți licențiați în teologie, cu salariu lunar de câte 4400 lei;
- 2 diaconi, licențiați în teologie cu salariu lunar de câte 4400 lei;
- 2 cântăreți, cu salariu lunar de câte 2100 lei;
- 2 canonicari (stefi) cu sâmbrie lunară de câte 1000 lei.

Sunt preferați preoții și cei cu studii teologice. Cererile, ajustate cu :

biografia, actele școlare și cele de serviciu, adresate către Episcopia Timișoarei, vor fi înaintate la Episcopia din Arad până inclusiv la 15 Martie 1940.

Toate posturile trebuie ocupate la data de 1 Aprilie 1940.

Arad în 15 Februarie 1940.

† Andrei, Episcopul Aradului,
 ca Episcop locuitor al Timișoarei

Sfânta Episcopie Ortodoxă Română a Timișoarei
 Sediul în Arad.

No 450 | 1940.

Pentru îndeplinirea postului de capelan temporal, cu drept de succesiune, pe lângă parohul Victor Aga din comuna Chișoda, se publică concurs cu termen de 30 zile. Venitele sunt :

1. Jumătate din sesiunea parohială.

2. Jumătate din stolele legale. Obligațiuni :

Vizitorul capelan va servi alternativ cu părintele Victor Aga în sfânta biserică și va suplini pe paroh, când va fi nevoie și va fi solicitat. Va catehiza regulat la școlile primare din acea localitate și va achita impozitele după venitul din parohie ce-i revine.

Parohia este de clasa primă.

Cei doritori a compete la acest post, se vor prezenta în Sf. biserică din Chișoda, spre a-și arăta destoinicia în cele rituale și oratorii, conformându-se strict art. 33 din Regulamentul pentru parohii, iar cererile însoțite de anexele necesare, adresate Adunării parohiale din Chișoda, le vor înainta, în termenul concursual Sfintei Episcopii din Arad.

Chișoda, din ședința Consiliului parohial, ținută la 2 Februarie 1940. În înțelegere cu Dr. Patricle Țucra protopop-iconom stavrofor în Timișoara. 2-3